



ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Αθήνα, 2020



Περιεχόμενα

Εισαγωγή.....	3
Αποτίμηση του Αποτελέσματος για τους Μαθητές.....	4
Χορήγηση ερωτηματολογίων στους Μαθητές	4
Ερωτηματολόγιο Αποτίμησης για την Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση	6
Ερωτηματολόγιο Αποτίμησης για την Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση.....	10
Δραστηριότητες Διερεύνησης και Αποτίμησης των στάσεων και απόψεων των μαθητών για τον εθελοντισμό.....	14
Επιμόρφωση των εκπαιδευτικών για την καλλιέργεια του εθελοντισμού και των συνδεδεμένων με αυτόν αξιών στους μαθητές	15
Η καλλιέργεια της αυτομέριμνας στο «Νοιάζομαι και Δρω»	15



Εισαγωγή

Στο παρόν κείμενο απαντώνται, σε συνέχεια της υποβολής του εκπαιδευτικού προγράμματος «Noiazomai kai Δρω» στην «Πλατφόρμα21», συμπληρωματικά ερωτήματα που τέθηκαν από το ΙΕΠ προς το Ίδρυμα Λαμπράκη σχετικά με την αξιοποίηση του «Noiazomai kai Δρω» κατά την ένταξη της διδασκαλίας του εθελοντισμού ως νέας θεματικής στο σχολείο. Τα ερωτήματα αφορούν

- a. στον τρόπο αξιολόγησης του αποτελέσματος για τους μαθητές
- b. στη διάρκεια της επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών
- c. στον τρόπο με τον οποίο καλλιεργείται μέσω του προγράμματος η αυτομέριμνα ως δεξιότητα και στη σύνδεσή της με την κοινωνική συναίσθηση και ευθύνη.

Συνημμένα στο παρόν κείμενο υποβάλλονται σε δύο αρχεία, διακριτά για την πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση, οι προτάσεις 10 εργαστηρίων ανά τάξη από το νηπιαγωγείο μέχρι και τη γ' γυμνασίου, σύμφωνα με τις προδιαγραφές του ΙΕΠ.



Αποτίμηση του Αποτελέσματος για τους Μαθητές

Η μέτρηση του αποτελέσματος της εκπαιδευτικής παρέμβασης στο «Νοιάζομαι και Δρω» γίνεται πριν την έναρξη του προγράμματος (δηλ. εν προκειμένω πριν το 1^ο εργαστήριο) και μετά την ολοκλήρωσή του (εδώ μετά το 10^ο εργαστήριο).

Η μέτρηση μπορεί να γίνει είτε με τη χρήση ερωτηματολογίων (προσαρμοσμένων διακριτά για την πρωτοβάθμια και τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση) είτε με την ανάπτυξη συγκεκριμένων δραστηριοτήτων που προτείνονται μέσα στο εκπαιδευτικό υλικό του «Νοιάζομαι και Δρω» και είναι κατάλληλες κυρίως για μαθητές δημοτικού. Όποιον τρόπο και αν επιλέξει ο εκπαιδευτικός, θα πρέπει να επαναλάβει τη μέτρηση με τα ίδια ακριβώς μέσα και τον ίδιο τρόπο, παρακολουθώντας διακριτά τις «καταγραφές» για κάθε μαθητή.

Χορήγηση ερωτηματολογίων στους Μαθητές

Το ερωτηματολόγιο είναι προτιμότερο να συμπληρώνεται online, ώστε στο τέλος να μπορεί ο/η εκπαιδευτικός να παρουσιάσει και να συζητήσει τα συγκεντρωτικά αποτελέσματα στην τάξη. (Αυτό είναι εύκολο με τη χρήση google forms). Προκειμένου να διασφαλίζεται η ανωνυμία των μαθητών, αλλά και η δυνατότητα σύγκρισης (πριν-μετά) που καθιστά δυνατή την εγκυρότητα των αποτελεσμάτων προτείνεται η χρήση προσωπικού κωδικού κάθε μαθητή/μαθήτριας, ο οποίος θα διαμορφώνεται με βάση συγκεκριμένες οδηγίες. Ενδεικτικά προτείνεται το εξής: Ο κωδικός πρέπει να είναι 6ψήφιος και να δημιουργείται από τον/την κάθε μαθητή/τρια ως εξής: Τα δύο πρώτα ψηφία είναι η ημέρα γέννησης της μητέρας του (δηλ. αν η μητέρα έχει γεννηθεί 13/4/1979, οι δύο πρώτοι αριθμοί του κωδικού είναι 13). Τα δύο επόμενα ψηφία είναι η ημέρα γέννησης του πατέρα του (δηλ. αν ο πατέρας έχει γεννηθεί 5/1/1975, οι δύο μεσαίοι αριθμοί του κωδικού είναι 05). Τα τελευταία δύο ψηφία του αριθμού είναι τα τελευταία ψηφία του έτους γέννησης του πατέρα (δηλ. σύμφωνα με το παραπάνω παράδειγμα, 75). Έτσι, ο 6ψήφιος ατομικός κωδικός του/της μαθητή/-τριας του παραδείγματός μας είναι 130575. Τον κωδικό αυτό ο/η μαθητής/-τρια δεν τον μοιράζεται με κανέναν – ούτε με τον εκπαιδευτικό του/της. Ο λόγος που προτείνουμε την παραπάνω φόρμουλα δημιουργίας κωδικού, χωρίς φυσικά ο εκπαιδευτικός να είναι υποχρεωμένος να τηρήσει επακριβώς τη συγκεκριμένη οδηγία, είναι ώστε να είμαστε σε θέση να την υπενθυμίσουμε στους μαθητές, σε περίπτωση που έχουν ξεχάσει τον κωδικό τους όταν έρθει η ώρα να ξανασυμπληρώσουν το ερωτηματολόγιο.

Σημειώνεται ότι τα ερωτηματολόγια αυτά είναι δομημένα με στόχο την αξιολόγηση της συνολικής παρέμβασης που πρότείνει το πρόγραμμα, ως πρόγραμμα σχολικών δραστηριοτήτων. Είναι αξιοποιήσιμα στο πλαίσιο των προτάσεων των 10 εργαστηρίων ανά τάξη που συνυποβάλλουμε στο πλαίσιο της παρούσας επικοινωνίας, όμως υπό τον όρο ότι αναπτύσσεται το σύνολο των εργαστηρίων και των προτεινόμενων δράσεων. Σε περίπτωση



που δε συμβαίνει αυτό, μπορεί ο εκπαιδευτικός να προσαρμόζει το περιεχόμενο του ερωτηματολογίου.

Στη συνέχεια παρατίθενται τα ερωτηματολόγια:



Ερωτηματολόγιο Αποτίμησης για την Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση

Το ερωτηματολόγιο αυτό έχει στόχο να δει τι σκέφτεσαι και πιστεύεις για τον εθελοντισμό, ώστε με βάση τις απαντήσεις σου και τις απαντήσεις των συμμαθητών και συμμαθητριών σου, να διαμορφώσουμε δράσεις που θα κάνουμε στο σχολείο. Σε παρακαλούμε να απαντήσεις σε όλες τις ερωτήσεις μόνος ή μόνη σου, χωρίς να το συζητήσεις με τους φίλους σου. Το ερωτηματολόγιο συμπληρώνεται ανώνυμα, δηλαδή δεν θα φαίνεται το όνομά σου πουθενά.

Σε ευχαριστούμε για τη συνεργασία.

Με εκτίμηση,

Η ομάδα Εξωτερικής Αξιολόγησης του «Νοιάζομαι και Δρω»,

Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου

Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής

1. Φύλο *	Αγόρι
	Κορίτσι
2. Έχεις συμμετάσχει ξανά σε σχολικό πρόγραμμα εθελοντισμού; *	ΝΑΙ
	ΟΧΙ
3. Γνωρίζεις τι είναι ο εθελοντισμός; *	ΝΑΙ
	ΟΧΙ
4. Αν «Ναι» από πού; (συμπλήρωσε ένα μόνο κουτάκι, αυτό που θεωρείς σημαντικότερο)	1) Σχολείο
	2) Οικογένεια
	3) Φίλους
	4) Τηλεόραση
	5) Εκκλησία
	Other:
5. Γνωρίζεις τι είναι η αλληλεγγύη; *	ΝΑΙ
	ΟΧΙ
6. Αν «Ναι» από πού; (συμπλήρωσε ένα μόνο κουτάκι, αυτό που θεωρείς σημαντικότερο)	1) Σχολείο
	2) Οικογένεια
	3) Φίλους
	4) Τηλεόραση
	5) Εκκλησία
	Other:
7. Γνωρίζεις τι είναι η φιλανθρωπία; *	ΝΑΙ
	ΟΧΙ
8. Αν «Ναι» από πού; (συμπλήρωσε ένα μόνο)	1) Σχολείο
	2) Οικογένεια
	3) Φίλους



κουτάκι, αυτό που θεωρείς σημαντικότερο)	4) Τηλεόραση					
	5) Εκκλησία					
	Other:					
9. Γνωρίζεις τι σημαίνει να είσαι ενεργός πολίτης; *	ΝΑΙ					
	ΟΧΙ					
10. Αν «Ναι» από πού; (συμπλήρωσε ένα μόνο κουτάκι, αυτό που θεωρείς σημαντικότερο)	1) Σχολείο					
	2) Οικογένεια					
	3) Φίλους					
	4) Τηλεόραση					
	5) Εκκλησία					
Other:						
11. Τι είναι εθελοντισμός; (γράψε τις σκέψεις σου) *						
12. Ποιος μπορεί να γίνει εθελοντής; (γράψε τις σκέψεις σου) *						
13. Γιατί οι άνθρωποι γίνονται εθελοντές; (γράψε τις σκέψεις σου) *						
14. Γιατί οι άνθρωποι δε γίνονται εθελοντές; (γράψε τις σκέψεις σου) *						
15. Τι κάνει συνήθως ένας εθελοντής; (γράψε τις σκέψεις σου) *						
Πρώτη Ενότητα: Εγώ και ο εθελοντισμός						
16. Όποιος θέλει μπορεί να γίνει εθελοντής. *	Διαφωνώ Απολύτως	1	2	3	4	Συμφωνώ Απολύτως
17. Όλοι έχουμε ωφεληθεί από κάποια εθελοντική δράση. *	Διαφωνώ Απολύτως	1	2	3	4	Συμφωνώ Απολύτως
18. Θα ήθελα σύντομα να συμμετάσχω σε κάποια εθελοντική δράση. *	Διαφωνώ Απολύτως	1	2	3	4	Συμφωνώ Απολύτως
19. Ένας εθελοντής πρέπει να παίρνει χρήματα, όταν βοηθάει αυτούς που έχουν ανάγκη. *	Διαφωνώ Απολύτως	1	2	3	4	Συμφωνώ Απολύτως
20. Στον εθελοντισμό η πράξη είναι πιο σημαντική από το αποτέλεσμα. *	Διαφωνώ Απολύτως	1	2	3	4	Συμφωνώ Απολύτως
21. Για να είναι κάποιος εθελοντής πρέπει να έχει πολύ ελεύθερο χρόνο. *	Διαφωνώ Απολύτως	1	2	3	4	Συμφωνώ Απολύτως



22. Ο εθελοντισμός πρέπει να γίνεται αποκλειστικά στον ελεύθερό σου χρόνο. *	Διαφωνώ Απολύτως	1	2	3	4	Συμφωνώ Απολύτως
23. Μέσω του εθελοντισμού μπορείς να μάθεις νέα πράγματα. *	Διαφωνώ Απολύτως	1	2	3	4	Συμφωνώ Απολύτως
24. Ο εθελοντισμός μπορεί να ενισχύσει τη φιλία και την επικοινωνία με τους γύρω σου. *	Διαφωνώ Απολύτως	1	2	3	4	Συμφωνώ Απολύτως
25. Ο εθελοντισμός βοηθάει τους πρόσφυγες να αντιμετωπίσουν τις δυσκολίες τους. *	Διαφωνώ Απολύτως	1	2	3	4	Συμφωνώ Απολύτως
26. Προτιμώ να είμαι εθελοντής σε κάποια δράση σχετική με προβλήματα της γειτονιάς μου. *	Διαφωνώ Απολύτως	1	2	3	4	Συμφωνώ Απολύτως
Δεύτερη Ενότητα: Κατανοώντας την αλληλεγγύη						
27. Αλληλεγγύη σημαίνει να νοιάζεσαι για τους άλλους και τις δυσκολίες τους. *	Διαφωνώ Απολύτως	1	2	3	4	Συμφωνώ Απολύτως
28. Όταν οι εισπράξεις από μία συναυλία πηγαίνουν στην αγορά τροφίμων και ρούχων για τους άστεγους της πόλης, τότε αυτό είναι αλληλεγγύη. *	Διαφωνώ Απολύτως	1	2	3	4	Συμφωνώ Απολύτως
29. Η αλληλεγγύη είναι κυρίως υπόθεση της Εκκλησίας. *	Διαφωνώ Απολύτως	1	2	3	4	Συμφωνώ Απολύτως
30. Το κοινωνικό παντοπωλείο και η συλλογική κουζίνα είναι παραδείγματα δομών αλληλεγγύης. *	Διαφωνώ Απολύτως	1	2	3	4	Συμφωνώ Απολύτως
31. Η αλληλεγγύη και ο εθελοντισμός αφορούν και τη δική μου γειτονιά. *	Διαφωνώ Απολύτως	1	2	3	4	Συμφωνώ Απολύτως
32. Η αλληλεγγύη και ο εθελοντισμός δημιουργούν υπεύθυνους πολίτες. *	Διαφωνώ Απολύτως	1	2	3	4	Συμφωνώ Απολύτως
Τρίτη Ενότητα: Ενεργώ για το κοινωνικό σύνολο						
33. Μόνο το κράτος ευθύνεται για την υπεράσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. *	Διαφωνώ Απολύτως	1	2	3	4	Συμφωνώ Απολύτως



34. Είμαι πρόθυμος (-η) να προσφέρω στο συνάνθρωπό μου ή τον τόπο μου, χωρίς να περιμένω αντάλλαγμα. *	Διαφωνώ Απολύτως	1	2	3	4	Συμφωνώ Απολύτως
35. Όταν αγωνίζεσαι να αλλάξεις αυτά με τα οποία δεν συμφωνείς γύρω σου, αυτό λέγεται ακτιβισμός. *	Διαφωνώ Απολύτως	1	2	3	4	Συμφωνώ Απολύτως
36. Ο εθελοντής είναι ενεργός πολίτης. *	Διαφωνώ Απολύτως	1	2	3	4	Συμφωνώ Απολύτως
37. Πράξεις φιλανθρωπίας πρέπει να κάνουν μόνο όσοι έχουν πολλά χρήματα. *	Διαφωνώ Απολύτως	1	2	3	4	Συμφωνώ Απολύτως
38. Η φιλανθρωπία δεν έχει σχέση μόνο με την προσφορά χρημάτων σε αυτούς που έχουν ανάγκη. *	Διαφωνώ Απολύτως	1	2	3	4	Συμφωνώ Απολύτως
39. Ενεργός πολίτης είναι αυτός που ενδιαφέρεται για αυτά που συμβαίνουν στη γειτονιά του αλλά και στον υπόλοιπο κόσμο. *	Διαφωνώ Απολύτως	1	2	3	4	Συμφωνώ Απολύτως
40. Ο ενεργός πολίτης είναι και δημοκρατικός πολίτης. *	Διαφωνώ Απολύτως	1	2	3	4	Συμφωνώ Απολύτως



Ερωτηματολόγιο Αποτίμησης για την Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση

<p>Το ερωτηματολόγιο αυτό έχει στόχο να δει τι σκέφτεσαι και πιστεύεις σχετικά με τον εθελοντισμό και την αλληλεγγύη, ώστε να διαμορφώσουμε αντίστοιχα ένα πλαίσιο προσέγγισης των εννοιών αυτών στο σχολείο. Το ερωτηματολόγιο συμπληρώνεται ατομικά και ανώνυμα. Σε παρακαλούμε να απαντήσεις σε όλες τις ερωτήσεις, χωρίς να τις συζητήσεις με τους φίλους σου.</p>	
1. Φύλο *	Αγόρι
	Κορίτσι
2. Έχεις συμμετάσχει ξανά σε σχολικό πρόγραμμα εθελοντισμού; *	ΝΑΙ
	ΟΧΙ
3. Γνωρίζεις τι είναι ο εθελοντισμός; *	ΝΑΙ
	ΟΧΙ
4. Αν «Ναι» από πού; (συμπλήρωσε ένα μόνο κουτάκι, αυτό που θεωρείς σημαντικότερο)	1) Σχολείο
	2) Οικογένεια
	3) Φίλους
	4) Τηλεόραση
	5) Εκκλησία
	Other:
5. Γνωρίζεις τι είναι η αλληλεγγύη; *	ΝΑΙ
	ΟΧΙ
6. Αν «Ναι» από πού; (συμπλήρωσε ένα μόνο κουτάκι, αυτό που θεωρείς σημαντικότερο)	1) Σχολείο
	2) Οικογένεια
	3) Φίλους
	4) Τηλεόραση
	5) Εκκλησία
	Other:
7. Γνωρίζεις τι είναι η φιλανθρωπία; *	ΝΑΙ
	ΟΧΙ
8. Αν «Ναι» από πού; (συμπλήρωσε ένα μόνο κουτάκι, αυτό που θεωρείς σημαντικότερο)	1) Σχολείο
	2) Οικογένεια
	3) Φίλους
	4) Τηλεόραση
	5) Εκκλησία
	Other:
9. Γνωρίζεις τι σημαίνει να είσαι ενεργός πολίτης; *	ΝΑΙ
	ΟΧΙ
10. Αν «Ναι» από πού; (συμπλήρωσε ένα μόνο)	1) Σχολείο
	2) Οικογένεια



κουτάκι, αυτό που θεωρείς σημαντικότερο)	3) Φίλους					
	4) Τηλεόραση					
	5) Εκκλησία					
	Other:					
11. Τι είναι εθελοντισμός; (γράψε μέχρι 8 λέξεις) *						
12. Ποιος μπορεί να γίνει εθελοντής; (γράψε μέχρι 8 λέξεις) *						
13. Γιατί οι άνθρωποι γίνονται εθελοντές; (γράψε μέχρι 8 λέξεις) *						
14. Γιατί οι άνθρωποι δε γίνονται εθελοντές; (γράψε μέχρι 8 λέξεις) *						
15. Τι κάνει συνήθως ένας εθελοντής; (γράψε μέχρι 8 λέξεις) *						
Πρώτη Ενότητα: Εγώ και ο εθελοντισμός						
16. Όποιος θέλει μπορεί να γίνει εθελοντής. *	Διαφωνώ Απολύτως	1	2	3	4	Συμφωνώ Απολύτως
17. Όλοι έχουμε ωφεληθεί από κάποια εθελοντική δράση. *	Διαφωνώ Απολύτως	1	2	3	4	Συμφωνώ Απολύτως
18. Θα ήθελα σύντομα να συμμετάσχω σε κάποια εθελοντική δράση. *	Διαφωνώ Απολύτως	1	2	3	4	Συμφωνώ Απολύτως
19. Ένας εθελοντής πρέπει να αμείβεται. *	Διαφωνώ Απολύτως	1	2	3	4	Συμφωνώ Απολύτως
20. Στον εθελοντισμό η πράξη είναι πιο σημαντική από το αποτέλεσμα. *	Διαφωνώ Απολύτως	1	2	3	4	Συμφωνώ Απολύτως
21. Για να είναι κάποιος εθελοντής πρέπει να έχει πολύ ελεύθερο χρόνο. *	Διαφωνώ Απολύτως	1	2	3	4	Συμφωνώ Απολύτως
22. Ο εθελοντισμός πρέπει να γίνεται αποκλειστικά στον ελεύθερό σου χρόνο. *	Διαφωνώ Απολύτως	1	2	3	4	Συμφωνώ Απολύτως
23. Μέσω του εθελοντισμού μπορείς να αναπτύξεις νέα ταλέντα και δεξιότητες. *	Διαφωνώ Απολύτως	1	2	3	4	Συμφωνώ Απολύτως
24. Ο εθελοντισμός μπορεί να ενισχύσει τη φιλία και να προωθήσει την επικοινωνία ανάμεσα στους νέους. *	Διαφωνώ Απολύτως	1	2	3	4	Συμφωνώ Απολύτως



25. Η προσφυγική κρίση θα ήταν σοβαρότερη, αν δεν υπήρχαν οι εθελοντικές δράσεις. *	Διαφωνώ Απολύτως	1	2	3	4	Συμφωνώ Απολύτως
26. Προτιμώ να είμαι εθελοντής σε κάποια δράση σχετική με προβλήματα της γειτονιάς μου. *	Διαφωνώ Απολύτως	1	2	3	4	Συμφωνώ Απολύτως
Δεύτερη Ενότητα: Κατανοώντας την αλληλεγγύη						
27. Αλληλεγγύη σημαίνει να νοιάζεσαι για τους άλλους και τις δυσκολίες τους. *	Διαφωνώ Απολύτως	1	2	3	4	Συμφωνώ Απολύτως
28. Όταν οι εισπράξεις για μία συναυλία πηγαίνουν στην αγορά τροφίμων και ρούχων για τους άστεγους της πόλης, είναι μία πράξη αλληλεγγύης. *	Διαφωνώ Απολύτως	1	2	3	4	Συμφωνώ Απολύτως
29. Η αλληλεγγύη είναι κυρίως υπόθεση της Εκκλησίας. *	Διαφωνώ Απολύτως	1	2	3	4	Συμφωνώ Απολύτως
30. Το κοινωνικό παντοπωλείο και η συλλογική κουζίνα είναι παραδείγματα δομών αλληλεγγύης. *	Διαφωνώ Απολύτως	1	2	3	4	Συμφωνώ Απολύτως
31. Η αλληλεγγύη και ο εθελοντισμός αφορούν και τη δική μου γειτονιά. *	Διαφωνώ Απολύτως	1	2	3	4	Συμφωνώ Απολύτως
32. Η αλληλεγγύη και ο εθελοντισμός δημιουργούν υπεύθυνους πολίτες. *	Διαφωνώ Απολύτως	1	2	3	4	Συμφωνώ Απολύτως
Τρίτη Ενότητα: Ενεργώ για το κοινωνικό σύνολο						
33. Η υπεράσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων είναι αποκλειστική ευθύνη του κράτους. *	Διαφωνώ Απολύτως	1	2	3	4	Συμφωνώ Απολύτως
34. Είμαι πρόθυμος (-η) να προσφέρω στο συνάνθρωπό μου ή τον τόπο μου, χωρίς να περιμένω αντάλλαγμα. *	Διαφωνώ Απολύτως	1	2	3	4	Συμφωνώ Απολύτως
35. Όταν αγωνίζεσαι να αλλάξεις καταστάσεις γύρω σου, που δεν σου αρέσουν, η δράση σου λέγεται ακτιβισμός. *	Διαφωνώ Απολύτως	1	2	3	4	Συμφωνώ Απολύτως



36. Ο εθελοντής είναι ενεργός πολίτης. *	Διαφωνώ Απολύτως	1	2	3	4	Συμφωνώ Απολύτως
37. Πράξεις φιλανθρωπίας πρέπει να κάνουν μόνο όσοι έχουν οικονομική άνεση. *	Διαφωνώ Απολύτως	1	2	3	4	Συμφωνώ Απολύτως
38. Η φιλανθρωπία είναι φροντίδα που δε σχετίζεται απαραίτητα με χρηματικές προσφορές. *	Διαφωνώ Απολύτως	1	2	3	4	Συμφωνώ Απολύτως
39. Ενεργός πολίτης είναι αυτός που ενδιαφέρεται για αυτά που συμβαίνουν στη γειτονιά του αλλά και στον υπόλοιπο κόσμο. *	Διαφωνώ Απολύτως	1	2	3	4	Συμφωνώ Απολύτως
40. Ο ενεργός πολίτης είναι και δημοκρατικός πολίτης. *	Διαφωνώ Απολύτως	1	2	3	4	Συμφωνώ Απολύτως



Δραστηριότητες Διερεύνησης και Αποτίμησης των στάσεων και απόψεων των μαθητών για τον εθελοντισμό

Οδηγίες προς τον εκπαιδευτικό:

Στα τεύχη 2 και 3 της σειράς του «Νοιάζομαι και Δρω» θα βρείτε διάφορες δραστηριότητες που μπορείτε να αξιοποιήσετε για τον σκοπό αυτό. Ενδεικτικά αναφέρουμε μερικές, ώστε να επιλέξετε εσείς όποια θεωρείτε πιο κατάλληλη για την ομάδα των μαθητών σας:

Τεύχος 3:

- σελ. 16: Δραστηριότητα «Σκέψου» (ερωτήματα 1-3)
- σελ. 17, 21-23: Δραστηριότητα «Είναι δραστηριότητες εθελοντισμού;» Εδώ απλά θα χρειαστεί να κάνετε μια προσαρμογή σε σχέση με τις οδηγίες που δίνονται στη σελ. 17 και να παραλείψετε την αξιοποίηση των ορισμών (δηλ. αγνοείτε το «Συμβουλέψου τον ορισμό του εθελοντισμού στις σελ....»). Η δραστηριότητα αυτή ενδείκνυται για τις μικρότερες τάξεις του δημοτικού.
- Ομοίως μπορούν να αξιοποιηθούν οι πρώτες 3 δραστηριότητες στις σελ. 38-39.

Τεύχος 2:

- σελ. 22 (πρώτες 3 παράγραφοι), σελ. 23, σελ. 26
- σελ. 30: 1η δραστηριότητα με την εξής προσαρμογή: Τα α), β) και δ), όπως προτείνονται. Στο σημείο γ) ρωτάτε τους μαθητές αν νομίζουν ότι κάποια/-ες από τις δραστηριότητες που τους αρέσουν μπορούν να τις συνδυάσουν με εθελοντισμό και τους ζητάτε να απαντήσουν με επιχειρήματα.
- σελ. 38: Δραστηριότητα «Όταν νοιάζεσαι...» με την εξής προσαρμογή: Οι μαθητές βλέπουν το σύντομο βίντεο και εσείς παγώνετε ανά διαστήματα την εικόνα, ώστε να συζητούν οι μαθητές τι θα έκαναν οι ίδιοι σε κάθε περίπτωση, ποια είναι τα πλεονεκτήματα και ποια τα μειονεκτήματα.
- σελ. 46: Μπορείτε να πραγματοποιήσετε το β' μέρος της δραστηριότητας, χωρίς όμως την ανάγνωση κειμένων.



Επιμόρφωση των εκπαιδευτικών για την καλλιέργεια του εθελοντισμού και των συνδεδόμενων με αυτόν αξιών στους μαθητές

Στο πρόγραμμα «Νοιάζομαι και Δρω» η επιμόρφωση και συμβουλευτική στήριξη των εκπαιδευτικών ήταν διαρκής και εξελισσόταν διά ζώσης και εξ αποστάσεως στο διάστημα μιας σχολικής χρονιάς. Η παρέμβαση όμως στο πλαίσιο αυτό, όπου το πρόγραμμα εφαρμοζόταν ως πρόγραμμα σχολικών δραστηριοτήτων ήταν πιο ολιστική. Προκειμένου να μπορούν οι εκπαιδευτικοί να εισηγηθούν τον εθελοντισμό στους μαθητές με τα 10 εργαστήρια εντός του σχολικού προγράμματος είναι απαραίτητη η επιμόρφωσή τους στη διάρκεια μιας διημερίδας (δηλ. 16 ωρών ωφέλιμου χρόνου κατ'ελάχιστο), καθώς πρέπει εκτός από τη μεθοδολογική προσέγγιση καλλιέργειας συγκεκριμένων ικανοτήτων, στάσεων και συμπεριφορών στους μαθητές, να επιμορφωθούν οι εκπαιδευτικοί επιπλέον στην κατανόηση και διαπραγμάτευση εννοιών (π.χ. εθελοντισμός, αλληλεγγύη, αγαθοεργία, ακτιβισμός, φιλανθρωπία κ.ά.) και στην κατανόηση της κοινωνίας των πολιτών και των οργανώσεων και συλλογικοτήτων της.

Η καλλιέργεια της αυτομέριμνας στο «Νοιάζομαι και Δρω»

Για να καλλιεργηθεί στον μαθητή η έγνοια («νοιάζομαι») για τον συνάνθρωπο, το περιβάλλον, τα ζώα, την κοινότητα κ.λπ., χρειάζεται πρώτα να κατανοήσει τον εαυτό του και πού και πώς τοποθετείται μέσα στην ομάδα και στην κοινωνία. Μέσω ποικίλων δραστηριοτήτων που αναπτύσσονται στο πλαίσιο του προγράμματος καλλιεργείται στους μαθητές η αυτομέριμνα. Ενδεικτικά αναφέρονται οι εξής:

- όλες οι δραστηριότητες της ενότητας «ποιος είμαι, για τι νοιάζομαι και τι ελπίζω» (τεύχος 2 της σειράς «Νοιάζομαι και Δρω», σελ. 27-42)
- στην ενότητα «Προσεγγίζοντας την έννοια του εθελοντισμού», η δραστηριότητα «Αξίες και ανθρώπινα δικαιώματα» (τεύχος 2 της σειράς «Νοιάζομαι και Δρω», σελ. 24)
- στην ενότητα «Ομαδικότητα – συνεργασία – εμπιστοσύνη» του τεύχους 2 της σειράς «Νοιάζομαι και Δρω», οι δραστηριότητες «Άκουσε τον ήχο μου» (σελ. 17), «Βόηθα να περάσω» και «Βοήθεια» (σελ.20)
- Στην ενότητα «Αλληλεγγύη – προσεγγίζοντας την έννοια», η δραστηριότητα «Θα μπορούσε να μου συμβεί» (τεύχος 2 της σειράς «Νοιάζομαι και Δρω», σελ. 64)



Επιπρόσθετα στις δραστηριότητες αυτές, καθώς οι μαθητές προτείνουν, σχεδιάζουν και αναλαμβάνουν δράση για την επίλυση προβλημάτων, τη βελτίωση συνθηκών ή/και για οποιονδήποτε τοπικό ή ευρύτερο καλό σκοπό, καλλιεργείται η κοινωνική τους συναίσθηση και ευθύνη, αναπτύσσονται δεξιότητες και αποκτούν γνώσεις που συμβάλλουν στην ικανότητά τους για αυτομέριμνα.